

უნდა იცოდე შენი უფლებები

თუ შენ

პოლიციასთან პრობლემები გაგიჩნდა, მოიქეცი მშვიდად, არ აღელდე, არ მიაყენო შეურაცხყოფა პოლიციელს, დაემორჩილე მას, რომელიც იცავს კანონს და წარმოადგენს შენი ქვეყნის ხელისუფლებას

ადამიანის თავისუფლება, პირველ რიგში, არის კანონის პატივისცემა, მისი დაცვა და არა თავაშვებულობა. იმისთვის, რომ იყო თავისუფალი, კარგად უნდა იცოდე როგორც შენი, ასევე სხვისი უფლებები და მოვალეობები

რა უფლებები გაქვს შენ:

- ადამიანი არასრულწლოვნად ითვლება 18 წლამდე
- სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას პოლიციელი ვალდებულია ზუსტად დაიცავს მოქალაქის კანონიერი უფლებები. კანონით დადგენილი წესით, მოქალაქის უფლებების შეზღუდვისას, პოლიციის თანამშრომელი წარუდგება მოქალაქეს, წარუდგენს პირადობის მოწმობას, განუმარტავს კონკრეტული შეზღუდვის გამოყენების საფუძველს და უფლებებს
- არასრულწლოვანების უფლებების შეზღუდვის შემთხვევაში, თუ პოლიციის თანამშრომლის მოქმედებას თან ახლავს სიტყვები - კანონის სახელით, ყველა ვალდებულია დაემორჩილოს და შეასრულოს პოლიციის თანამშრომლის კანონიერი მოთხოვნა
- 7-იდან 18 წლამდე არასრულწლოვანთა უფლებებსა და კანონით დაცულ ინტერესებს იცავენ მათი მშობლები, მშვილებლები ან მწრუსებლები. სასამართლო ვალდებულია საქმეში ჩააბას თვით არასრულწლოვანიც

- სისხლის სამართლის კოდექსის მე-12 მუხლის თანახმად, საქართველოში სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა ეკისრება იმ პირთ, რომელთაც დანაშაულის ჩადენამდე შეუსრულდათ 16 წელი
- ბავშვის შეურაცხყოფა ე.ი. მისი პატივისა და ღირსების განზრახ დამცირება, ისევე როგორც უფროსებისა, ისჯება სისხლის სამართლის კოდექსის 138-ე მუხლით
- საქართველოს კონსტიტუციის მე-18 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, ადამიანის დაკავება დასაშვებია კანონით განსაზღვრულ შემთხვევებში, საგანგებოდ უფლებამოსილი პირის მიერ. თავისუფლება შეზღუდული პირი უნდა წარედგინოს სასამართლოს არაუგვიანეს 48 საათისა. თუ მომდევნო 24 საათის განმავლობაში სასამართლო არ მიიღებს გადაწყვეტილებას დაპატიმრების ან თავისუფლების სწავგარი შეზღუდვის შესახებ, პირი დაუყოვნებლივ უნდა განთავისუფლდეს
- არავის დაპატიმრება არ შეიძლება მოსამართლის ბრძანების ან სხვა სასამართლო გადაწყვეტილების გარეშე
- არასრულწლოვანთა დანაშაულის შესახებ საქმე სასამართლოში უნდა განიხილონ მოსამართლეებმა, რომლებსაც გაგლიღი აქვთ სპეციალური მომზადება პედაგოგიკასა და ფსიქოლოგიაში
- 16 წლამდე არასრულწლოვანის დანაშაულის შესახებ საქმე განიხილება დანურულ სასამართლო სნდომაზე
- არასრულწლოვანის მიმართ აღკვეთის ღონისძიებად დაპატიმრება გამოიყენება მხოლოდ იმ შემთხვევებში, თუ მას ბრალი ედება დანაშაულში, რომელიც (სისხლის სამართლის კოდექსის მინდვით) ისჯება თავისუფლების აღკვეთით 5 წელზე მეტი ვადით
- უკანონოდ, დაუსაბუთებლად დაპატიმრებულ არასრულწლოვანს აქვს კომპენსაციის მიღების მოთხოვნის უფლება

- არასრულწლოვანის მიმართ შეიძლება გამოყენებულ იქნას შემდეგი სახის თავისუფლების აღკვეთის ღონისძიებები :
 დაპატიმრება ,
 შინაპატიმრობა, პოლიციის ზედამხედველობაში გადაცემა, ხელწერილი გაუსვლელობისა და სათანადო ქცევის შესახებ, გირაო, პირადი თავდებობა, აგრეთვე მეთვალყურეობაში გადაცემა

- სრულწლოვანი ბრალდებულისაგან განსხვავებით, არასრულწლოვანი შეიძლება მეთვალყურეობისათვის გადაეცეს მშობლებს, მეურვეებს, მზრუნველებს ან დანურული საბავშვო დაწესებულების ადმინისტრაციას

- არასრულწლოვანის მშობლების, მეურვეების, მზრუნველების ან სხვა პირთათვის სამეთვალყურეოდ გადაცემა შეიძლება მხოლოდ მათი და თვით არასრულწლოვანის თანხმობით

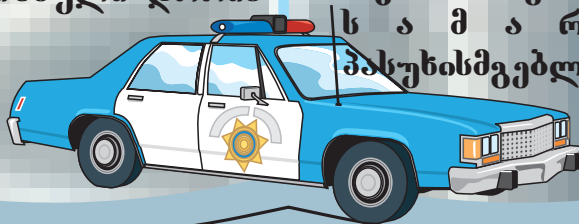
ბავშვის დანაშაულის შესახებ საქმის განხილვის დრო და ადგილი სასამართლომ უნდა აცნობოს არასრულწლოვანთა საქმეების სამთავრობო კომისიას, რომელიც შეიქმნა 1997 წლის 20 მაისს საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულებით

თუ დაგაკავებს და საჭიროა შენი დაკითხვა:

- შენ გაქვს დუმილის უფლება
- შენ შეგიძლია არ მისცე ჩვენება, თუ არ გყავს ადვოკატი ან სახელმწიფოს მიერ დანიშნული დამცველი
- თუ არ გამოიყენებ დუმილის უფლებას, უმჯობესია თქვა სიმართლე
- შენი დაკავებისთანავე გალდებულნი არიან დაუყოვნებლივ აცნობონ ამის შესახებ შენს მშობლებს, კანონიერ წარმომადგენელს ან სხვა ნათესავებს

- მომკვლევი, გამოძიებული, პროკურორი ვალდებული არიან არასრულწლოვანის პირველი დაკითხვისთანავე უზრუნველყონ საქმეში ადვოკატის ან დამცველის მონაწილეობა
- არასრულწლოვანი ეჭვმიტანილისა და ბრალდებულის დაკითხვა არ შეიძლება შეუსვენებლივ გაგრძელდეს 2 საათზე მეტ ხანს, ხოლო მთლიანად დღეში 4 საათზე მეტ ხანს
- თუ შენ განაცხადე, რომ დაიღალე დაკითხვის დროს, დაკითხვა უნდა შეწყდეს ზემოთ აღინიშნული დროის გასვლამდე

- 7 წლამდე ასაკის მოწმის დაკითხვა შეიძლება მხოლოდ მშობლის ან, მისი არარსებობის შემთხვევაში, სხვა წარმომადგენლის თანხმობით
- 14 წლამდე ასაკის მოწმის დაკითხვა ტარდება პედაგოგის ან კანონიერი წარმომადგენლის თანდასწრებით
- 16 წლამდე ასაკის მოწმეს განუმარტავენ მის მოვალეობას, ილაპარაკოს მხოლოდ სიმართლე, მაგრამ მას არ აფრთხილებენ ჩვენების მიცემაზე უარის თქმისათვის სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის შესახებ

თუ გაგასამართლებენ

- თუ შენ გაგასამართლეს ან დამნაშავედ გალიარეს, მაშინ სასჯელი დამოკიდებულია:
- შენს მიერ ჩადენილი ქმედების სიმძიმეზე
 - ნარკოტიკის რაოდენობაზე
 - ნარკოტიკის სახეობაზე
 - რა დანიშნულებისთვის გქონდა შენ ეს ნარკოტიკი
 - შენს ასაკზე
 - არის თუ არა ეს შენი პირველი სისხლის სამართლის დანაშაული